

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre	48 K
Felére	24 K
Hegyedévre	12 K
Egy órára	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATÁS
Zépolya utca 1. sz. Telefonszám 2

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 135. szám.

Szombat, június 15.

Olasz offenzívánk küszöbén.

Rotterdam, június 15. A Daily Express* jelenti: Hír szerint rendkívül nagy magyar és osztrák gyalogsági osztagok vonulnak Bozentól délfelé a trentinói határra.

Az entente körében az a meggyőződés, hogy sokkal nagyobb arányú lesz az olasz fronton készülő mostani támadás, mint amit az osztrák-magyar hadsereg német vezetéssel eddig indított.

Döntően megverték csapataink a bolsevikieket.

— Egy cseh tiszt volt a vezetőjük. —

Kiev, június 15. Eichorn vezértábornagy, Ukrániában lévő csapataink parancsnokától a következő táviratot kapta:

Excellenciádnak szerencsém van alárendelt csapatainak Taganrogtól nyugatra kivívott sikerét jelenteni. Zászlóalj, lovas osztagok, tüzérségi csapatok a bolsevik vörös gardát, amelyet egy cseh tiszt vezetett és amely tízezer főnyi erősítést kapott, az Azovi tenger innenső partján, ahol Taganrog ellen intéztek támadást, majdnem megsemmisítették. A bolsevik gárda háromezer halottját számoltuk meg azonkívül, amelyek a tengerbe veszték. Veszteségünk csekély.

Knoeser tábornok.

Ősszel megkezdődnek a béketárgyalások?

Bern, június 15. A Züricher Post* írja: Bár a háború befejezéséről a közel jövőben nem lehet szó, mégis észlelhetők olyan jelek, amelyek reményt nyújtanak a háború bevégeződésére. Nyugaton, ha nagy áldozatok árán is, érik a katonai döntés. A helyzet pár hónap alatt tisztázódni fog. Ezt Berlinben, Párisban, Londonban is elismerik. Berlinben békeoffenzíváról beszélnek, amit Párisban türelmetlenül várnak. A német politikusok szerint Németország nem akar erőszakos békét, viszont a másik oldalon erősen növekszik Landsdovne pártja. Jól értesültek szerint a béketárgyalások ősszel megkezdődnek, ha a holland részről is megindított békeakció sikerrel jár és annak Bernben is visszhangja támad.

Egy német vezérkari tiszt nyilatkozata.

Budapest, jun. 15. „Az Est“ tudósítója Berlinben beszélgetést folytatott a helyzetről a német vezérkar egyik tagjával, aki a következő kijelentéseket tette:

— A legutóbbi csapásoknak, amelyeket Franciaország szenvedett, nem látható befolyásuk a helyzetre. A franciák még mindig győzelemről beszélnek. Katonáik felvillanyozva rohannak előre és lesújtva hátrálnak vissza. Görcsösen védelmezik Páris, amely rájuk nézve nagyfontosságú és

ezért minden erejük Páris védelmére irányul, annak dacára, hogy még nem tudják, hogy mi Páris ellen akarunk-e menni? Jól tudják ugyanis azt, hogy ha mi egyszer Páris alá kerülünk, nem lehetséges a védekezés, elpusztulnak.

— Az új meg új csapások közötti szünet — mondotta végül a német vezérkari tiszt — most már rövid lesz, egyre gyorsabban következnek a csapások, míg egy új nagy csapáshoz nem vezetnek.

Hírek hadicéljaink revidálásáról

Lugano, június 15. A „Secolo“ szerint júniusban Bécsbe rendkívüli tanácskozásra jönnek össze a központi hatalmak megbízottai. A tanácskozásokon, amelyeken mindegyik szövetséges állam miniszterelnöke is részt vesz, revidálni fogják a szövetségesek hadicéljait. Valószínű, hogy a tanácskozásokon megvitatják azokat a feltételeket is, amelyek mellett hajlandók béketárgyalásokat kezdeni.

Hohenlohe Bécsben.

Bécs, június 15. Hohenlohe berlini nagykövetségünk tegnap Bécsbe érkezett.

Lenin Bécsbe jön.

Berlin, június 15. A lapok jelentik Moszkvából: A Leninhez közelálló politikai körökben híre jár, hogy a népbiztosok külföldre szándékoznak utazni. Lenin ama gondolattal foglalkozik, hogy Bécsbe és Berlinbe

utazik, mivel a német és osztrák-magyar politika vezetőivel személyesen öhajt érintkezésbe lépni.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, június 15. Hivatalos. Ma reggel a tüzérségi tűz a délnyugati arcvonal számos szakaszán nagy hevességre fokozódott.

Albániában az ellenségnek a Fremsetől északnyugatra tartalékok harcba vetésével végrehajtott új támadásai megghiusultak.

A vezérkar főnöke.

2650 ágyu a zsákmány.

Berlin, június 15. A Wolff ügynökség szerint az ágyuzsákmányunk március 21-étől 2650-re emelkedett.

Az ukrán-román szerződés.

Kiev, június 15. Az ideiglenes ukrán-román szerződést tegnap aláírták. Fontosabb tartalma a szerződésnek az ellenségeskedések megszüntetése, a kölcsönös visszavándorlás megkönnyítése, hadifoglyok kieserélése, a kereskedelmi összeköttetés megkezdése és a végleges tárgyalások megkezdésére való hajlandóság.

A lengyel küldöttség Bécsben.

Bécs, június 15. Lubomirszky herceg, Javorszky és Jednejevics lovagok Budapestről ideértek. Kijelentették, hogy Budapest tanácskoztak Wekerle Sándorral, Tisza Istvánnal, Windischgrätz herceggel, Andrássy Gyulával, Batthányival és Berzeviczyvel és a legjobb benyomást szerezték. A magyar politikusok megértéssel ítélik meg a lengyelek nehéz helyzetét.

Ítélet a Hámori-pörben.

Hat havi elzárás és 9600 kor. pénzbírság.

Arad, június 15. Hámori László országgyűlési képviselő ismeretes gabonaelrejtegetési pörében Caveggia rendőrbíró ma hirdette ki az ítéletet. Hámorit bűnösnek mondotta ki több rendbeli ádrágításban, gabona és állati bőrök eltitkolásában, valamint abban, hogy beteg és döglött állatok husát etette meg munkásaival, — ezért hat hónapi elzárásra és további 2 hónapi elzárásra átváltoztatható 9600 kor. pénzbírságra ítélte. Elrendelte a lefoglalt 99.930 kor.-nak és a nála talált gabonaneműeknek a rokkant-alap javára való elkobzását.

Hámori és a kormány jelenlevő képviselője fellebbeztek. Az előbbi felmentés, az utóbbi a büntetés súlyosbitása végett.

A mezőgazdasági többtermelés és a talajművelés.

Irta dr. Steuer György főispán.

A világháború Magyarország szellemi, érzelmi és lelki újjászületését, mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi fellendülését fogja maga után vonni.

A közgazdasági erők egyesítése, azoknak az ország anyagi, szellemi és erkölcsi fejlődését célzó nagy feladatok szolgálata állítása ép oly létkérdése az országnak, mint vitéz hadseregünknek fegyverbe állítása és az ország területi épségének megvédése.

A világháború közhasznú tapasztalatai és intó tanulságai mindenkit végre meg kell hogy győzzenek, hogy a magyar nemzet sorsát és jövőjét tartós sikerrel és közmegegyezéssel csakis tisztességes közéleti munkával, az összes társadalmi osztályok értékes erőinek egyesítésével és foglalkoztatásával szolgálhatjuk.

Az országot regeneráló munkában mindenkinél, de legelső sorban mégis a háború áldozatainak, valamint a támogatásra rászoruló legalsóbb rétegek millióinak jogosult érdekeit kell megóvnunk.

Azokat, akik a világháború igazságainak meggyőződését még mindig kétségbe vonják, vagy azok életképességével szemben kishitűek, meg fogják győzni a háború után bekövetkező közállapotok, és megoldásra váró közgazdasági és szociális feladatok.

A háború után megoldandó feladatok, melyek legelső sorban a háború pénzügyi terheinek rendezését, az ezer sebtől vérző országunknak közgazdasági és kulturális fellendülését célozzák, fokozottabb tévénységet és tervszerűbb eslekvést igényelnek.

A háború alatt a munkáskéz és a föld termőképessége csökkent, a munkabérek emelkedtek.

A mezőgazdaságra a háború után nagy terhek és feladatok várnak, melyeket csak a mezőgazdasági termelés fokozásával oldhatunk meg.

A mezőgazdasági többtermelést, melyet a háború előtt elméletileg hirdettünk, megérlelte a világháború.

A mezőgazdasági többtermelésnek meghonosítása belterjesebb mezőgazdasági üzem munkákat és állattenyésztést, jobb vetőmagok, valamint a mezőgazdasági kémia és technika összes bevált vívmányainak felhasználását igényli.

A mezőgazdasági többtermelésnek elengedhetetlen feltétele a helyes talajművelés, a talajművelő gépek alkalmazása.

A mezőgazdasági termelés sikerét köztudomás szerint nemcsak az időjárás, hanem a gazdálkodásnak külső vagy belterjes vitele, is lényegesen befolyásolja.

A magyar mezőgazdaságra az ipar és kereskedelem jogosult érdekeinek megóvása mellett, a háború után a legnagyobb gondot kell fordítanunk.

Mind az államnak, mind a gazdátársadalomnak minden rendelkezésre álló eszközzel oda kell törekednie, hogy a hiányzó kézi és igaerő gépmunkával pótoltsák.

Sporzon Pál gazdasági akadémiai tanár szakvéleménye szerint a szántógépek alkalmazásával elérhető az a lehetőség, hogy egy jól beállított, jó kezekkel vezetett és rendben tartott szántógép, bármilyen eredetű legyen is az, ha jó anyagból készült és jó kezekben van, legalább tíz igaerőnek és azok tartozékának felszabadítását jelentheti, ez pedig a mezőgazdasági üzemben legalább nyolc kézi munkás, eseléd, napszámos és legalább 20 jármű állat felszabadítását jelenti.

Mindazok alapján megérlelődött bennem is az az eszme, hogy Torontálvármegyében is a talajművelés terén, a szántó gépek na-

gyobb mérvben való alkalmazását, illetőleg mozgalmat kellene indítani.

Azoknak, akik a megindított mozgalom szükségességét esetleg kétségbe vonják, legyen szabad a következő adatokkal szolgálni.

Torontálvármegyében az 1917. évben 36 szántógép volt, Nyitrávármegyében 34 darab, Zemplénavármegyében 35, Biharvármegyében 36, Temesvármegyében 40, Hevesvármegyében 44, Baranyavármegyében 33, Jász-Nagy-Kun-Szolnokvármegyében 55, Tolnavármegyében 57, Bács-Bodrogvármegyében 63, Szabolcsvármegyében 67, Veszprémvármegyében 69, Fejérvármegyében 103, Somogyvármegyében 107, Pestmegyében 117 darab.

Ezek az adatok kétségtelenül igazolják, hogy a talajművelés terén is vannak Torontálvármegyében feladataink. A nagyobb uradalmak legnagyobb része ugyan el van látva szántógépekkel, mert a gépek beszerzéséhez szükséges tőkékkel rendelkeznek.

A közép- és kisbirtokosok azonban csak úgy jutnak a szántógépekhez, ha maguk szántógépszövetkezetben tömörülnek, vagy ha bérszántó vállalatok létesülnek.

A szántógépszövetkezetek — amint illetékes helyről értesültem — egy a dunántúli szövetkezet kivételével nem váltak be.

Ellenben részvénytársasági alapon felkötött szántógépvállalatok megfelelő alaptőkével, berendezéssel, szakmunkásokkal és saját javítóműhelyükkel jól beváltak.

Ennél fogva az illetékes tényezőkkel folytatott tárgyalások alapján részvénytársasági alapon létesítettünk bérszántógépvállalatot Torontálvármegyében is.

Vannak oly gőz- és szántókeletársulatok, melyekbe a magánszántógéptulajdonosokat is belevonják, egyrészt, hogy a szántógépek, hogy ha a tulajdonos a szántást saját földjein már elvégezte, megfelelő bér ellenében mások földjein is foglalkoztathatók legyenek, másrészt a magánszántógéptulajdonosok élvezzék mindazokat az előnyöket, melyeket csak tömörüléssel az anyagnak nagy és egy mennyiségben a legjobb forrásból való beszerzésével, a lehető legjobb szakmunkások foglalkoztatásával elérni lehet.

A miniszteriumok, de a gyárak és bányák is sokkalta célszerűbben és könnyebben tudják a szántógépek tulajdonosait kiszolgálni, ha azok tömörülnek, vagy szántógéptársulatok létesülnek, melyek egy mennyiségben és egy időben igénylik a szántógépek üzemeltetéséhez és javításához szükséges anyagokat.

A szántógéptársulatok kétségtelenül jobb szakmunkásokat is alkalmaznak, akik azután a társulatba belépett magánszántógéptulajdonosok gépészeit kioktatják, vagy a nehezebb és nagyobb szakképzettséget és ügyességet igénylő munkákat el is végeztetik.

Mind ezek alapján felmerült az az eszme, hogy nem volna e célszerű Torontálvármegyében is a magánszántógépek tulajdonosait is belevonni a megalakítandó talajművelő részvénytársaságba?

Mint ahogy Torontálvármegyében, amint volt szerencsém kimutatni, aránylag kevés a szántógép és a meglévő szántógépek is, amint értesültem, nagyjából nagybirtokosok tulajdonában vannak, akik szántógépjeiket egész évben saját földjeiken is foglalkoztatni tudják, a talajművelő részvénytársaság megalakításánál elejtettük azt az eszmét, hogy a magánszántógépek tulajdonosait is felkérjük a talajművelő részvénytársaságba való belépésre.

Hiszem azonban, hogy a talajművelő részvénytársaság és a magánszántógéptulajdonosok ott, ahol őket közhasznú céljaik és feladataik egymásra utalják, a mindenek fölé helyezendő mezőgazdasági termelés előmozdítása érdekében egymást támogatni fogják.

A Torontálvármegyebeli talajművelő részvénytársaság megalakításánál, mint minden akciónál a vármegye lakosságának, a mezőgazdaság érdekeinek megóvása volt a feladat.

Ha a talajművelő részvénytársaság működéséhez fűződő fontos közgazdasági érdekeket azzal az őszinte, egyenes és erős elhatározással fogjuk szolgálni, mely rugója kell hogy legyen minden magán- és közvállalkozásnak, hiszem, hogy a megalakított talajművelő részvénytársaság működését biztos siker fogja kísérni és hasznos szolgálatot fogunk tenni ezáltal is a vármegye közönségének és ezzel a magyar mezőgazdaságnak.

HIREK

Városi Közgyűlés.

Nagybeeskerek, jun. 15.

Nagybeeskerek város képviselőtestülete hétfőn, jun. 17-én rendes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő:

1. A törvényhatósági bizottság jóváhagyó határozata a rendőrség államsegélye tárgyában.

2. U. a. jóváhagyó határozata a VII. ik hadikölesön tárgyában.

3. U. a. határozata a Hungária Egyesült Gőzmalomok községi pótdadó és rakpartvédméntessége tárgyában.

4. U. a. jóváhagyó határozata a városi nem közigazgatási alkalmazottainak háborús segélye tárgyában.

5. U. a. jóváhagyó határozata a városi villanmű alkalmazottak háborús segélye tárgyában.

6. U. a. jóváhagyó határozata a Löffler János féle ház megvétele tárgyában.

7. U. a. jóváhagyó határozata Tietze Ada városi óvónő háborús segélye tárgyában.

8. U. a. jóváhagyó határozata a Kátincepuszta 1916-17. évi gazdasági működése tárgyában.

9. U. a. jóváhagyó határozata a Szurmai alaphoz való hozzájárulás tárgyában.

10. U. a. jóváhagyó határozata a különféle pénztárak 1918. évi költségvetése tárgyában.

12. A temesvári Kereskedelmi és Ipar-kamara átirata a kéményseprézési díjak felemelése tárgyában.

13. Hivatalos jelentés a kéményseprézési szabályrendelet módosítása tárgyában.

14. Hivatalos jelentés a városi előfogati szolgálmány bérbeadása tárgyában.

15. Hivatalos jelentés a rendőrök, hivatalos szolgák és kézbesítők cipőpénz felemelése tárgyában.

16. Hivatalos jelentés Szabó Kálmán állatorvos érvainak neveltetési járuléka tárgyában.

17. Városi tanács javaslata kk. Zsembery Irma illetősége tárgyában.

18. Török Réza városi díjnek kérvénye irncki fizetés megszavazása iránt.

19. Keckeméthy Péter városi végrehajtó segély iránti kérvénye.

20. Miklósy Kálmán kérvénye négy heti szabadság iránt.

21. Hivatalos jelentés a virilis névjegyzékben történt változások tárgyában.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt a polgármester elnöklésével tanács-, árva- és iparügyi ülés volt a városházán.

— **Hitközségi ülés.** A nagybeeskereki róm. kath. hitközség ujonnan választott képviselőtestülete holnap, vasárnap e hó 16-án délelőtt 11 órakor tartja alakuló ülését a hitközségi épület tanácskozó termében.

Telefon 330.

Városi Mozi a volt esküdtszéki teremben.

Telefon 330.

Vasárnap, 1918. évi június hó 16-án négy előadásban, 3, 5, 7 és 9 órák, rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel.

Ujdonság! Hansen kapitány kalandjai. Ujdonság!

5 felvonásban, a főszerepben: Harry Piel.

Legközelebb: WALDEMAR PSYLANDER legújabb filmje

Gyönyörű kisrő műsor!

— **Köszönet hírek cáfolata.** A katonai parancsnokság a következő sorok közlésére kérte fel a Torontait: „Tegnap az a hír terjedt el a városban, hogy a 12. gyalogezrednek az éppen utnak induló menetszáradába beosztott legénységét járőrökkel kellett a korezmákól összeszedetnie. Ez a híresztelés teljesen valótlan s azt célozza hogy a 12. gyalogezredben uralkodó fegyelmet rossz világitásba helyezze. A katonai parancsnokság megállapítja, hogy menetszárad sem tegnapelőtt sem tegnap a haretérre nem ment, s figyelmezteti az ilyen valótlan és a katonai csapatok tekintélyét sértő hírek terjesztőit, hogy a jövőben bíróság elé állítja őket.“

— **Katonai kinevezések.** Ófelsége a király népfőlkelő hadnagyokká nevezte ki a 12. gyalogezredben Szadeczky Vinzen, Havas Miksa, Haro Kálmán népfőlkelő tisztjelöltek. Tartalékos katonai bírósági gyakornok lett Goldberger Aladár dr. egyéves önkéntesi karpaszomány viselésére jogosult tart. őrmester a komáromi dandárbiroságnál.

— **Reggeli magyar lap Fiumében.** Régi óhaja a fiumei magyarságnak egy reggel megjelenő magyar napilap. Ennek a kívánságnak felelt most meg az eddig délután megjelenő *Fiumei Estilap*, Brájjer Lajos dr. lapja, amikor reggeli újsággá alakult át és *Fiumei Újság* címen jelenik meg. Az új lapnak első számát ma kaptuk kézhez. Tetszetős formájú, négyhasábos beosztású, úgy nyomdatechnikailag, mint a szerkesztői részét tekintve modern, jó újság, amelyet a nagy tengerparti város magyar olvasóközönsége bizonyára éppúgy szeretettel fogad, mint az eddigi délutáni magyar lapját. A *Fiumei Újság* főszerkesztője és kiadója Brájjer Lajos dr., felelős szerkesztője Vermes Ernő.

— **Az állami felső kereskedelmi iskola igazgatósága tudomására adja az érdeklődőknek, hogy az 1918—19. iskolai évre az alsó osztályos tanulók beírása június hó 20., 21. és 22-én délelőtt 9—11 óra közt lesz.** A beiratkozáson a tanuló okmányaival felszerelten jelenjenek meg és ugyanakkor 10 korona felvételi díjat is kell fizetnie.

— **Haborus pótdíj a postán.** A mai naptól kezdve az érvényben lévő díjakon felül a postán haborus pótdíjat kell fizetni a következő postai küldeményekért, táviratokért és távbeszélgetésekért: Közönséges és ajánlott levelekért darabonként 5 fillért, Zárt levelezőlapokért ugyanennyi. Levelezőlapokért 2 fillér. Nyomatványokért 50 gr.-ig 2 fillér, ezen túl 5 fillér. Árumintákért 50 gr.-ig 5 fillér. Értéklevelekért 10 fillér. Csomagokért 20 fillér. Postautalványokért 5 fillér. Táviratokért bárhova, darabonként 20 fillér. Táviratközvetítésért 20 fillér. Távolvási (interurban) beszélgetésekért bárhova: beszélgetésenként és hívásonként az 1. zónában 10 fillér, a többi zónában 20 fillér. Díjmentességet élvező küldeményekért, táviratokért és távbeszélgetésekért haborus pótdíj nem jár.

— **Pályázat a közigazgatási tanfolyam internátusába.** A belügyminiszter pályázatot hirdet a községi közigazgatási tanfolyam hallgatók számára Nagybeeskereken létesített internátusban megüresedett ingyenes és féldíjas állami alapítványi helyekre az 1918—19. tanévre, miután a községi közigazgatási tanfolyamokra nézve a haboru következtében szükségessé vált könnyítésekről szóló 1916 július 20-án kiadott 119.000 sz. rendelet hatályát erre a tanévre is kiterjesztette. A pályázati kérvényt a belügyminiszterhez címezve 1918 június 20-ig a vármegye főispánjához kell benyújtani.

— **A tizenkettesek rokkantalapja javára** a következő adományok folytak be eddig a Hadialbum szerkesztőségéhez: Magyarországi Cukoripar R-T. 100 K, Kurländer Antal 60 K, Beneth Károly 60 K, dr. Pollák Győző 30 K, dr. Borsodi Lajos 10 K. A Hadialbum szerkesztősége ezuton is hálás köszönetet mond a nemeslelkű adományozóknak s reméli, hogy

jó példájuk városunk szélesebb köreiben is utánzásra fog találni a hadi jótékonyaságnak fenti módon való gyakorlásában. Soyka s k. a Hadialbum szerkesztője.

— **Köszönet.** A helybeli r. k. árvaháznak özv. dr. Mangold Samuné 100 koronát küldött. A nemesszívű adományt e helyütt mond hálás köszönetet az árvaházegylet elnöksége.

— **Mikor a vendég magával viszi az ágyfelszerelést.** A napokban titokzatos pároska szállt meg Nagybeeskereken az „Orient“ szállodában. Egy uriasan öltözött hölgy, meg egy katona voltak a szálló vendégei. Este béreltek szobát és lefeküdték. Másnap nem mutatkoztak, a személyzetnek gyanus volt a dolog. Bekopogtattak hozzájuk, de senki sem nyitott ajtót. Betörték a szobát, amely belülről be volt zárva. A szoba üres volt, a pároska elrepült onnan, de emlékül magával vitte az ágyfelszerelést, a paplanlepedőt, az ágy lepedőt, a két vánkoshuzatot és a törülközőt. A szállótulajdonos feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást. Kiderült, hogy a hölgy akit M. Borbálynak hívnak, 24 éves óléci illetőségű és legutóbb Temesvárott volt nevelőnő. Június 9-én jött egyedül Temesvárról Nagybeeskerekre. Itt az utcaán feltűnő viselkedésével vonta magára a figyelmet. Elő is állították a rendőrségre, ahol igazolta, hogy rokonánál időzik Beeskereken. Erre elbocsájtották. Megállapították, hogy a lopás elkövetése után az ágygarnitúrát eladta a Plankertben egy asszonynak 74 koronáért. A pénzen azután megugrott Beeskerekről. Most keresik. A katona kilitét nem sikerült megállapítani. Az ágygarnitúra megkerült és így a szállodának kára nincs.

— **Hat hónapi börtön egy kis malacért.** Özv. Rasa Jeffáné 50 éves szárcsateleki asszony lopás büntetése miatt került tegnap a nagybeeskereki kir. törvényszék elé. Az volt a bűne, hogy a Popovics Janku tulajdonát képező és estefelé a csürhéről hazafelé tartó kis malacot, amelynek értéke a mai viszonyok között az ügyész mérlegelése szerint is 400 korona, behajtotta és lakásán tartotta azzal a szándékkal, hogy magának megtartsa. A bíróság büntetésnek mondotta ki lopás büntetésében Rasa Jeffánét és hat hónapi börtönnre ítélte. Az elítélt felebbezett.

— **Rendőrbírói ítéletek.** Konczek Györgyöt, a piarista rendház eszószt, aki 4 koronáért árusította a cseresznye kilóját 20 korona pénzbírságra ítélte a rendőrbíró, de a büntetés végrehajtását arra való tekintettel, hogy a terhelt 66 éves és irni-olvasni nem tud, tehát a rendeletet nem ismerte, felfüggesztette. — Néhány kofa ellen is megindult cseresznyedragítás miatt a kihágási eljárás. — Martinov Milivojné a rekvirálás alkalmával egy zsák lisztet és egy zsák szemes kukoricát a szekrénye mögé rejtett el, ahol a rekviráló katonák azt megtalálták. A rendőrbíró 50 korona pénzbírságra ítélte. — Lazarov Stévát a terményátvételi bizottság kötelezte, hogy terméséből 32 métermázsát köz célokra, szállítson be. Ennek a rendelkezésnek Lazarov nem tett eleget, azt mondotta, hogy a termést a beszédés után szabad kézből nyomban eladta. A rendőrbíró 100 korona pénzbírságra ítélte Lazarov Stévát. — Özvegy Köny Pálné Somo gyi-utcaán és özvegy Urbán Jánosné Béga-parti éjjeli mulatóhely tulajdonosokat záróra kihágásért vonta felelőségre a rendőrbíró, mert éjjel 2 órakor is égették a villanyt. Az előbbi 30, az utóbbi 50 korona pénzbírságra ítélték. — Fazekas Teréz a rekvirálás elől elrejtett 48 kiló zabot amit önként előadott a kutató katonáknak. A rendőrbíró felmentette.

— **Az olasz fogoly panasza.** A rendőrségen feljelentették Benceze Miksa butorgyárost és Válik István bádogsmestert, mert a Benceze A. és fiai cég a neki kiadott olasz hadifoglyt előzetes bejelentés nélkül, rendelet ellenére Váliknak adta tovább, aki azután néhány nap mulva elbocsájtotta szolgálatából. Benceze

Miksa a rendőrbíró előtt megtartott tárgyaláson előadta, hogy koporsógyárának vezetője Válik István, aki az üzletből haszonrészesedést húz, a munkásokat ő osztja be, úgy, ahogy azt a munkarend megkívánja. Így történt ez az olasz fogollyal is, akit a butorgyárból a koporsógyárba osztott be. El nem bocsájtotta, hanem megszökött, állítólag a cukorgyárba, ahol több fizetést kap. Válik ugyanezt adta elő és még hozzáadta azt, hogy az olasz lusta és használatlan munkás volt, aki későn járt be és nem dolgozott elfogadhatóan. Erre ő megszóltta, mi e az olasz az ő távollétében megszökött. Mikor Válik visszatért Beeskerekre, jelenteni akarta az olasz szökését a fogolyügyeleti tisztnek, de ott azt mondták, hogy az olasz már megelőzte, ő adott be feljelentést a cég ellen. A rendőrbíró fölmentő ítéletet hozott, mert nevezettek Nagybeeskereken évek óta folytatnak ipart és köztudomás szerint tisztességes, megbízható polgárok és a vallomásukban előadott tényállást kellett elfogadni valónak, amellyel az olasz fogoly panasza megcáfolást nyert, minden alapot nélkülözőnek bizonyult és így felmentő ítéletet kellett hozni.

— **Oly egyének, kik nem mozognak eleget** s ezért nincsen étvágyuk, étkezés után kellemtelenségeket éreznek, hosszadalmas gyomor-bajuk, derékfájásuk, makacs székrekedésük, megnagyobbodott májuk és aranyeres bántalmak vannak, a természetes Ferenc József keserűviz használata által enyhülést, sőt számos esetben gyógyulást érnek el.

— **Psylander esték a Modern Moziban.** Ma és holnap „A herceg szerelme“ című 3 felvonásos új Psylander-filmot vette a Modern Mozi műsorára, mely nívós, tartalmas, érdekes és egyike a legjobb Psylander-dramáknak. A dráma egyébként is egy érdekes modern történet, melynek szereplői és különösen főszereplője, Psylander a legtokéletesebb filmjátékot produkálja. A műsor kiegészítő részét képezi egy kedves, kacagtató 3 felvonásos vígjáték, melynek címe a „Tanár ur nősül“.

SZINHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Június 15. Szombat: Sebestyén Jenő estéje. *Szibill*. (Páros.)

Június 16. Vasárnap: Délután rendes helyekkel. Ez időnyben utolszor. *Stambul rózsája* Operette. Este: *Szibill*. (Báletszünet.)

Június 17. Hétfő: Kemény Lajos estéje. *A tolvaj*. Henry Bernstein nagyhatású színműve (Páratlan.)

Szibill.

— Bordás Rózi estéje. —

Jacobi Viktor nagyszerű operettjét, a *Szibill* elevenítették fel színészeink, ezt a darabot választotta bucsuestéjének Bordás Rózi, színtársulatunknak táncos szubrettje, aki rövid pár hét alatt, néhány szereplése után a közönségnek igazi kedvence lett. Ragyogó, derűs, kedves egyéniség, aki Sarah szerepében sok ötletet és színt vitt a darabba és partnerével Sebestyén Jenővel központja lett az estnek. Igazi operette temperamentum, aki azonban sem élenkségekben, sem pajkosságban sohasem ragadtatja magát a tulzásig. Kevesen mozognak és maradnak meg ily biztosan ezen korlátok között, pedig a művészet épen e titoknak titkos zárját hordozza láthatatlanul. Éneken, táncban egykép nagy sikere volt, partnerével együtt sok tapsot kapott, a közönség meg virágokkal kedveskedett neki bucsuja alkalmából.

Fátyol Heddy a címszerepben nyújtott szépen kidolgozott alakítást, az est sikerében nagy része volt az ő közvetlen és kedves játékának, pompás megjelenésének.

R. Fűzes Lenke Anna Pavlovna nagyhercegnő, Tarnay Béla mint Konstantin nagyherceg, Gárfás Ödön mint Petrov, Máthé Gyula mint kormányzó és a többiek kisebb szerepeikben segítették sikerre az előadást, amelynek mintaszere menetéért és hangjáért nem kis részben Bethleni Bruckner László igazgató-karnagyé az érdem, aki a dirigens székben ült és a színpad és a zenekar népet tökéletes biztonsággal tartotta kezében.

„CLUB” CIGARETTAPAPIR csak akkor valódi ha az ittlátható védjegyes képek rajta vannak Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz. Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek óvakodjunk.

Téglagyári és Építőipari Részvénytársaság
Nagybecskerek.

Hirdetmény.

A Téglagyári és Építőipari Részvénytársaság a nagyérdemű közönség tudomására hozza, hogy téglagyáraiban az üzemet felvette és városi pénztári irodáját a Linyacski-féle házban (Nagyhid mellett)

megnyitotta.

Pénztári irodánk foglalkozik téglagyáraink, vagyis a

Stagelschmidt János és József,

valamint Klein Bernát-féle gőz-

üzemre berendezett téglagyárak

termékeinek (ugymint kézzel vert, valamint géppel készült téglák, kézzel vert cserepek, valamint horonycserepek stb.) eladásával. Pénztári irodánk hivatalos órái reggel 7-től 12-ig, délután 2—6-ig. Telefon-száma 67. Kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy téglavétel ügyében egyenesen téglagyári irodánkat felkeresni sziveskedjék.

Tisztelettel

Téglagyári és Építőipari Részvénytársaság igazgatósága.

619

Járásbíró

39 éves, nőtlen, keresztény, diplomás ügyvéd, a háború után társulna jól menő ügyvédi irodához. Az illető ügyvéd lányát már most feleségül venné. Szívesen fogad más házassági ajánlatot is. Válasz „Felmentett” jelleggel, dupla borítékban a szerkesztőségbe kéretik.

Nagy uriházak és kis parasztházak

eladók.

Bővebbet: **Freudenfeld Vilmos** kereskedelmi ügynök és közvetítőnél **Nagybecskerek, Korona-utca 1.**

Téglagyári és Építőipari Részvénytársaság

Építési osztálya

Vezető:
Delfel Mátyás
építész.

Városi iroda: Nagyhid mellett Linyacski-féle ház. Telefonszám 67.

Elvállal: házépületek teljes felépítését, épületek átalakítását, épületek kijavítását, telőcserepezési munkálatokat. A munkálatokról költségvetést készít, az elvállalt munkálatokat felelősséggel, saját embereivel, saját anyaggal elvégzezteti.

Vízvezetékek létesítése, fürdőszobák építése, mélykutak furása költségvetés szerint.
Homok, mész, cement napi áron.

Munkálatok felvételét írásbeli, vagy telefon meghívásra eszközli.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Egy uriszoba garnitúra,
amely négy fauteuille,
egy diván, egy asztal és
egy sarokdivánból áll

eladó.

Bővebbet:

Demkó Vidornál
Megyeház-utca 805/4.

Törekvő

4 középiskolát végzett 21 éves keresetlen, hadmentes fiatal ember, ki irodai teendőket, gépirásban gyakorlott, szeszszakmában, borkezelésben teljesen jártas, nagyobb vidéki cégnél megfelelő

állást keres.

Szíves megkereséseket „Törekvő 21” alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Hogy hogyan készíthet otthon

cipőt, 2 kor.

beküldése ellenében megmondja a Németországban általánosan bevált, szabásmintákkal ellátott, Szontagh Aranka és Erzsébet kézikönyvecskéje. Kapható: az Állami Nőipariskolában Budapest, Rákóczi-tér 4., Szontagh Nővérek-nél Budapest, Baross-utca 77., Szontagh Pál cégnél Budapest, Üllői-ut 19.

Páraflan a maga nemében

RUSZÁNDÁ

GYÓGYISZAP FÜRDŐ

há: mely más nemzetközi fürdőt is felülmul

Vasut-, posta- és távirdaállomás
Délmagyarország, Melencze (Torontálvármegye).

Nyitva május hó 15-től szeptember 15-ig.

4 modernül berendezett 74 szobából álló szállodával.
A fürdőn orvosi szaktekintélyek rendelkeznek.

Javalva: Köszvény, idült ízületi rheuma, scrophulosis minden alakjában, kenőgyógyimódnak ellenálló bőrbetegség, psoriasis és prurigoban vérzésben szenvedő nők, idegbetegség, csonthántalmak. Carias Necrosisnál és idült lue bántalmaknál biztosan gyógyít.
Kitűnő jó magyar konyha, valódi hamisítatlan borok, olvasó- és zongoraterem, tekeasztal és tekepálya, nagy virágos és árnyékos park padokkal. Naponta cigányhangverseny tartatik. Prospektust kívánatra díjtalanul küld a 452-103

Fürdőigazgatóság.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.